

2019-2020 ÖĞRETİM YILI FEN-EDB. FAK.
MATEMATİK BÖLÜMÜ MAT102 ANALİZ II

FİNAL SINAVI SORULARINI ÇÖZÜMLERİ

① $x \neq y$ için $f(x) = \tan x$ fonksiyonunun Lagrange teoremi uygulanırsa $\exists c \in (x, y)$:

$$\frac{\tan x - \tan y}{x - y} = \sec^2 c \Rightarrow \left| \frac{\tan x - \tan y}{x - y} \right| = \sec^2 c \geq 1$$

$\Rightarrow |\tan x - \tan y| \geq |x - y|$ ... (1) bulunur.

(1) eşitsizliği y yerine $-y$ yazıldığında da doğrudur.

$$\tan(-y) = \frac{\sin(-y)}{\cos(-y)} = -\frac{\sin y}{\cos y} = -\tan y \text{ olup,}$$

(1) de y yerine $(-y)$ yazılırsa

$$|\tan x + \tan y| \geq |x + y| \text{ bulunur.}$$

$$\begin{aligned} \textcircled{2} \quad \frac{\sqrt{1} + \sqrt{2} + \dots + \sqrt{n}}{n \cdot \sqrt{n}} &= \sum_{k=1}^n \frac{\sqrt{k}}{n \cdot \sqrt{n}} = \sum_{k=1}^n \sqrt{\frac{k}{n}} \cdot \frac{1}{n} \\ &= \sum_{k=1}^n f(t_k) \cdot \Delta x \end{aligned}$$

$$f(x) = \sqrt{x}, \quad t_k = \frac{k}{n}, \quad \Delta x = \frac{1}{n} \Rightarrow$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{1} + \sqrt{2} + \dots + \sqrt{n}}{n \cdot \sqrt{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n f(t_k) \cdot \Delta x = \int_0^1 \sqrt{x} dx = \frac{2}{3} \text{ dir.}$$

③ $x \geq -1$ olmak üzere $2y^2 = 5(x+1)$ eğrisi

üzerindeki nokta (x, y) olsun. Bu noktanın orjine olan uzaklığı, $d = \sqrt{x^2 + y^2}$ dir. $y^2 = \frac{5}{2}(x+1)$ old.,

$d(x) = \sqrt{x^2 + \frac{5}{2}(x+1)}$ olur. $d(x)$ fonksiyonunun

en küçük değeri sorulmaktadır. Bunun için

$$f(x) = x^2 + \frac{5}{2}(x+1), \quad x \geq -1$$

fonsiyonunun en küçük değerini bulmak yeterli, çünkü

f yi en küçük yapan değer d yi de en küçük

yapar.

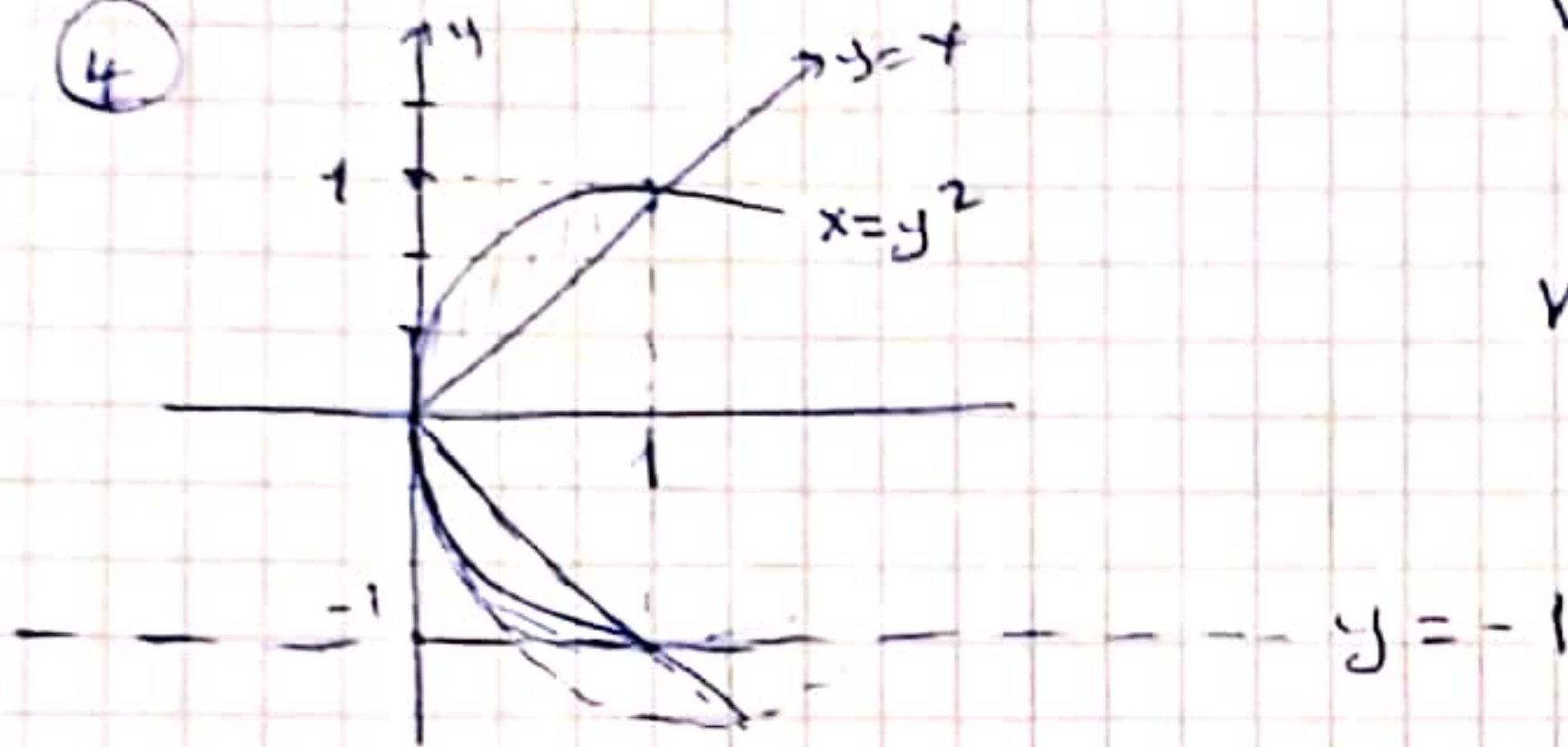
$$f'(x) = 2x + \frac{5}{2} \Rightarrow f'(x) = 0 \Rightarrow x = -\frac{5}{4} \text{ olur.}$$

$x > -1$ için $x = -\frac{5}{4}$ kritik nokta değildir. $(-\frac{5}{4} < -1 \text{ olr.}$
 $x = -1$ için $f(x) = f(-1) = 1$, $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$
 olduğundan sadece $x = -1$ kritik noktadır.

0 zaman orijine en yakın noktaya $x = -1, y = 0$

$(-1, 0)$ dir.

4

$$V = \pi \cdot \int_0^1 [(\sqrt{x}+1)^2 - (x+1)^2] dx$$

$$V = \pi \cdot \int_0^1 (2\sqrt{x} - x - x^2) dx$$

$$V = \frac{\pi}{2} br^3$$

5 $F(x) = \int_0^x \frac{\cos t}{t^2+3} dt \Rightarrow F'(x) = \frac{\cos x}{x^2+3}$

$$F''(x) = \frac{-(x^2+3) \cdot \sin x - 2x \cos x}{(x^2+3)^2}$$

$$F(0) = 0, F'(0) = \frac{1}{3}, F''(0) = 0$$

⑥ $I = \int_0^{\pi} \frac{x \cdot \sin x}{\sqrt{3 + \sin^2 x}} dx$ için $x = \pi - t$ değ. değişimi yapılırsa $dx = -dt$ olup

sınırlar $x = \pi$ iken $t = 0$

$x = 0$ iken $t = \pi$ olup

$$I = \int_0^{\pi} \frac{x \cdot \sin x}{\sqrt{3 + \sin^2 x}} dx = \int_{\pi}^0 \frac{(\pi - t) \cdot \sin(\pi - t)}{\sqrt{3 + \sin^2(\pi - t)}} \cdot -dt$$

$$= \int_0^{\pi} \frac{\pi \cdot \sin t}{\sqrt{3 + \sin^2 t}} dt - \underbrace{\int_0^{\pi} \frac{t \cdot \sin t}{\sqrt{3 + \sin^2 t}} dt}_I \Rightarrow$$

$2I = \int_0^{\pi} \frac{\pi \cdot \sin t}{\sqrt{3 + \sin^2 t}} dt$ olur. $R(-\sin, \cos) = -R(\sin, \cos)$ old dan $\cos t = u$ alınırsa

$-\sin t \cdot dt = du$ ile

$$I = \frac{\pi}{2} \int_1^{-1} \frac{-du}{\sqrt{4 - u^2}} = \frac{\pi}{2} \int_{-1}^1 \frac{du}{\sqrt{4 - u^2}}$$

$$= \frac{\pi}{2} \int_{-1}^1 \frac{1}{2\sqrt{1 - (\frac{u}{2})^2}} du = \frac{\pi}{2} \left(\arcsin \frac{u}{2} \right) \Big|_{-1}^1$$

$$= \frac{\pi}{2} \left(\frac{\pi}{6} - \left(-\frac{\pi}{6} \right) \right) = \frac{\pi^2}{6}$$

$$\textcircled{7} J = \int_0^1 \frac{1}{1+x^4} dx = ?$$

$$\frac{1}{1+x^4} = \frac{1}{x^4+2x^2+1-2x^2} = \frac{1}{(x^2+1)^2-2x^2} = \frac{Ax+B}{(x^2+1)+x\sqrt{2}} + \frac{Cx+D}{(x^2+1)-x\sqrt{2}}$$

İle basit kesirlere ayırma yöntemiyle

$$A = \frac{1}{2\sqrt{2}}, B = \frac{1}{2}, C = -\frac{1}{2\sqrt{2}}, D = \frac{1}{2} \text{ olup}$$

$$J = \int_0^1 \frac{1}{2\sqrt{2}} \left(\frac{x+\sqrt{2}}{x^2+\sqrt{2}x+1} - \frac{x-\sqrt{2}}{x^2-\sqrt{2}x+1} \right) dx$$

$$= \frac{1}{4\sqrt{2}} \int_0^1 \frac{2x+2\sqrt{2}}{x^2+\sqrt{2}x+1} dx - \frac{1}{4\sqrt{2}} \int_0^1 \frac{2x-2\sqrt{2}}{x^2-\sqrt{2}x+1} dx$$

$$= \frac{1}{4\sqrt{2}} \int_0^1 \left(\frac{2x+\sqrt{2}}{x^2+\sqrt{2}x+1} + \frac{\sqrt{2}}{x^2+\sqrt{2}x+1} - \frac{2x-\sqrt{2}}{x^2-\sqrt{2}x+1} + \frac{\sqrt{2}}{x^2-\sqrt{2}x+1} \right) dx$$

$$= \frac{1}{4\sqrt{2}} \left[\ln \left| \frac{x^2+\sqrt{2}x+1}{x^2-\sqrt{2}x+1} \right| \Big|_{x=0}^1 + \int_0^1 \left(\frac{\sqrt{2}}{x^2+\sqrt{2}x+1} + \frac{\sqrt{2}}{x^2-\sqrt{2}x+1} \right) dx \right]$$

$$= \frac{1}{4\sqrt{2}} \ln \left(\frac{2+\sqrt{2}}{2-\sqrt{2}} \right) + \frac{1}{4} \int_0^1 \left(\frac{1}{1+x^2+\sqrt{2}x} + \frac{1}{1+x^2-\sqrt{2}x} \right) dx$$

$$= \frac{4}{4\sqrt{2}} \ln \left(\frac{2+\sqrt{2}}{2-\sqrt{2}} \right) + \frac{\sqrt{2}}{4} \int_0^1 \left(\frac{\sqrt{2}}{2+2\sqrt{2}x+2x^2} + \frac{\sqrt{2}}{2+2x^2-2\sqrt{2}x} \right) dx$$

$$= \frac{1}{4\sqrt{2}} \ln \left(\frac{2+\sqrt{2}}{2-\sqrt{2}} \right) + \frac{\sqrt{2}}{4} \left(\arctan(\sqrt{2}x+1) + \arctan(\sqrt{2}x-1) \Big|_0^1 \right)$$

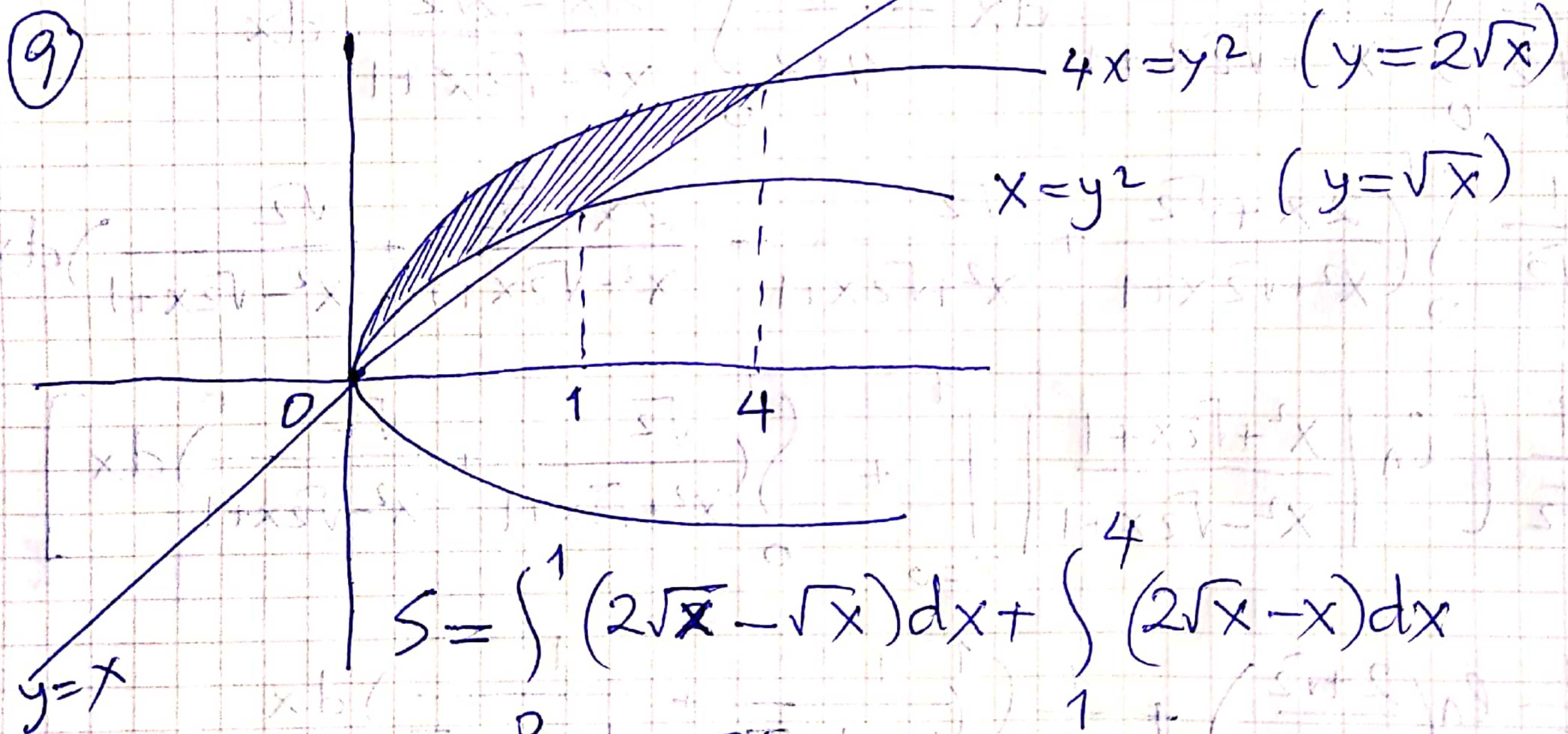
$$= \frac{1}{4\sqrt{2}} \ln \left(\frac{2+\sqrt{2}}{2-\sqrt{2}} \right) + \frac{\sqrt{2}}{4} \left(\arctan(\sqrt{2}+1) + \arctan(\sqrt{2}-1) - \frac{\pi}{2} \right)$$

⑧ $e^{\frac{x}{y}} \cdot \sin \frac{x}{y} + e^{\frac{y}{x}} \cdot \cos \frac{y}{x} = 0$ için kapalı fonk
türevi alınırsa

$$y' = - \frac{F_x}{F_y} = - \frac{e^{\frac{x}{y}} \cdot \frac{1}{y} \cdot \sin \frac{x}{y} + e^{\frac{x}{y}} \cdot \cos \frac{x}{y} \cdot \frac{1}{y} + e^{\frac{y}{x} - y} \cos \frac{y}{x} + e^{\frac{y}{x}} \cdot \frac{\sin \frac{y}{x}}{x^2}}{e^{\frac{x}{y}} \cdot \frac{-x}{y^2} \cdot \sin \frac{x}{y} + e^{\frac{x}{y}} \cdot \cos \frac{x}{y} \cdot \frac{-x}{y^2} + e^{\frac{y}{x} - 1} \cdot \cos \frac{y}{x} - \frac{e^{\frac{y}{x}} \cdot \sin \frac{y}{x}}{x}}$$

$$= \frac{y}{x}$$

$$y'' = \frac{y' \cdot x - y \cdot 1}{x^2} = 0 \text{ olur.}$$

$$S = \int_0^1 (2\sqrt{x} - \sqrt{x}) dx + \int_1^4 (2\sqrt{x} - x) dx$$

$$S = \frac{x^{3/2}}{3/2} \Big|_0^1 + \left(\frac{2x^{3/2}}{3/2} - \frac{x^2}{2} \right) \Big|_1^4$$

$$= \frac{2}{3} + \left[\left(\frac{4}{3} \cdot 8 - 8 \right) - \left(\frac{4}{3} - \frac{1}{2} \right) \right] = \frac{2}{3} + \frac{8}{3} - \frac{5}{6} = \frac{15}{6} \text{ br}^2$$

10) $f(x) = e^{\frac{x^2}{x-1}}$ için

1°) $D_f = \mathbb{R} \setminus \{1\} = (-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$

2°) $f(-x) = e^{\frac{x^2}{-x-1}}$ olup $f(-x) \neq f(x)$, $f(-x) \neq -f(x)$ dir. Yani ne tek ne de çifttir.

3°) $A(0, 1)$ noktasından geçes.

4°) $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = e^{+\infty} = +\infty$
 $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = e^{-\infty} = 0$ } $x=1$ düzey (sagdan) aslımıt

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$, $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 0$ olup $y=0$ doğrusu $-\infty$ kolda yatay asımtıt

5°) $f'(x) = e^{\frac{x^2}{x-1}} \cdot \frac{x^2-2x}{(x-1)^2}$ olup

